

Пам'ятайте

про

Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

PIK LXXXV.

No. 163.

ДЖЕРЗІ СІТІ і НЬО ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 21-го ЛИПНЯ 1978

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW-YORK, FRIDAY, JULY 21, 1978 No. 163.

VOL. LXXXV.

Василь Кобіто, видатний союзний діяч, згинув в автомобільному випадку

Ром, Н.Й. (в.з.) — У четвер, 6-го липня 1978 року ввечері, тут помер трагічною смертю, убитий в авто-аварії на шляху 49 в околиці Рому біля Нового Лондону на 56-му році життя св. п. Василь (Росел) Кобіто, секретар 121 Відділу УНСоюзу в Ром, Н. Й. Св. п. Василь Кобіто загинув під час праці, ідучи відвідати своїх членів та доручити їм дивідендові чеки УНСоюзу. В часі катастрофи був з ним 15-літній син, який був покон-тужений.

Покійний осиротів дру-жину, 5-ро дітей і сестру. Чотири місяці тому він по-хоронив брата, який помер на недугу рака.

Св. п. Василь Кобіто включився в українське життя вже у старшому віці і ненавчав наздигати втрачений час молодого життя. У останній декаді він був в Україні, де тільки тре-ба було української руки в ромській громаді, а голо-вно в УНСоюзі. У останніх роках він побирав рекорд поміж союзними діячами в Америці і Канаді в орга-нізованні нових членів, з чо-го наша ютицько-сиракюзь-ка союзова Округа була горда і протягом ряду ро-ків одержувала бонуси за виконання квоти у приєд-нуванні нових членів, влас-не завдяки покійному Ва-сильові Кобітові.

Св. п. Василь Кобіто

Тим то не тільки ромська громада, але й УНСоюз втратили в особі покійно-го Василя великого укра-їнського і союзового патрі-отів. В останньому часі він мріяв поїхати в Україну, щоб ближче познайомитися з тамтешнім життям і бут-тям, а головне відвідати село Зелено в Бучацькому повіті, де його батьки наро-дилися.

Парастас в неділю, 9-го липня і похоронні обряди в понеділок 10-го липня 1978 року відслужив о. крилоша-нин Богдан Смик. На парас-тасі прощав покійного від Головного Уряду УНСою-зу почесний його член Во-лодимир Запарнюк, а під час поминків прощав д-р Ми-рон Ткач від ютицько-си-ракюзької союзової Округи.

Д-р Л. Романків доповідав на Конференції електронних мікроструктур

В днях 26-30 червня, н.р. відбулася у Wolfboro, Ч.Р. конференція на тему: будо-ва електронних мікрострук-тур (electronic microstruc-ture fabrication), в якій бра-ла участь 100 провідних на-уковців Америки. Вони за-ступали індустріальні до-слідчі лабораторії, універ-ситети та державні дослід-но-наукові інституції. Кон-ференція відбулася як одна із серій "Gordon Research Conferences", які відбува-ються раз на два роки у різ-них ділянках технологічних наук. Ціллю цієї Gordon Research Conference було перевірити рівень здобу-тих осягів за останніх два роки у найбільш заванта-жених дослідних лабора-торіях у різних ділянках, зв'язаних із конструюван-ням мікроелектронних при-строїв, уживаних у компю-терах та інших електрон-них машинах, і при вільній обміні думок розглянути різні можливості на май-бутнє.

Цьогорічна конференція включала 20 півторогодин-них доповідей запрошених доповідачів з тематикою оптичної, електронної та рентгенної мікролітографії фізики, хемії та електрохе-мії, зв'язаної із конструю-ванням мікроструктур. Електрохемія була вперше влучена в тематику, як нова ділянка для розгля-нення можливостей, які во-

на дає у модерній мікро-електроніці.

Гостинним доповідачем на цю тему був д-р Любо-мир Романків науковий працівник та керівник відді-лу дослідів над будовою мікроструктур при дослід-ній лабораторії T. J. Watson Research Center фірми IBM, у Yorktown Heights, N.Y. Д-р Романків уже ряд років із своїми співпрацівниками веде дослідчі роботи, зв'я-зані із застосуванням електрохемії у мікроелек-троніці і є одним з піоне-рів у цій ділянці. На під-ставі ряду прикладів, які він опрацював із своїми співробітниками, д-р Ро-манків вказав на величезні можливості, які відкриває електрохемія у конструю-ванні електронних пристро-їв. Мікроструктури лише кількості атомів в про-різі, які по сьогодні уважа-лись майже не до здійснен-ня, стають можливими, аживаючи технологію електрохемії та рентгенної літографії, опрацьовані д-ром Романковим та його співробітниками. З огляду на відкриті нові можли-вості, які були подані при-кладами, доповідь викли-кала велике зацікавлення та жваві дискусії. Конфе-ренція рішила на майбутнє присвячувати постійну ува-гу застосування електрохе-мії у мікроелектроніці.

Д-р Любомир Романків є членом 174 Відділу УНС.

КАРТЕР ПРИПИНІВ ПРОДАЖ КОМП'ЮТЕРІВ МОСКВІ У ВІДПЛАТУ ЗА ЗАСУД ДИСИДЕНТІВ

Вашингтон. — Речники Білого Дому у вівторок, 18-го липня, повідомили, що президент Джиммі Картер, реагуючи на недавні засу-ди советських дисидентів Анатолія Щаранського, Александра Гінзбурга та Віктораса Петкуса, вирішив уневажнити запланований продаж комп'ютера "Юні-бек" советському пресо-вому агентству ТАСС та ви-решив повернути урядову контролю над всіма май-бутніми продажами амери-канської апаратури для ви-добування нафтової ропи Советському Союзу. Та-ким чином, остаточне рі-шення, чи продавати Мос-кві заплановану апарату-ру відтепер знову буде в руках Білого Дому, точніше са-мого президента ЗСА, як це було перед 1969-им роком, коли Конгрес злізавував обмеження на продаж цих інструментів Москві.

З урядових джерел інфор-мують, що рішення прези-дента Картера щодо при-вернення урядової контро-лі над продажем апарату-ри для видобування наф-тової ропи не означає, що Білий Дім уже тепер ви-решив припинити всі майбу-тні продажі, а тільки має на меті дати Президентові повноваження в майбутньому, відповідно реагувати на советські акції. Коментатори вказують, що це важ-лива зміна у політиці Ва-шингтону відносно Москви, бо має за ціль скріпити спроможність ЗСА, впли-вати на діяльність совет-ських властей" і різних ді-лянок, тобто не тільки від-носно інакомислячів.

Відтепер Президент, у порозумінні з Департамен-том торгівлі, матиме пра-во розглядати кожний за-планований продаж амери-канських інструментів чи апаратури Советському Со-юзу і вирішувати чи дане технологічне знаряддя про-давати Москві, чи ні. Пе-редбачають, що це цього

тижня Президент вирішить чи корпорація "Дрессер Ін-дустріс" з Далласу, Тексас, може продати Москві апа-ратуру для видобування нафти, вартості 144 міль-йонів доларів. Департамент торгівлі вже раніше дав згоду на цей продаж, але тепер остаточне рішення буде в руках президента Картера.

Коментатори вказують, що Советський Союз конче-но потребує різних амери-канських апаратів для ви-добування нафтової ропи і не може одержати їх в буди-жній іншій країні. З уваги на те, становище уряду ЗСА у переговорах із советськими властями відтепер буде си-льніше — зазначають полі-тичні аналітики.

Ратифіковано Американський Договір щодо прав людини

Вашингтон. — У вівто-рок, 18-го липня, Гренейда, найменша самостійна держава в Західній Півкулі, стала 11-ою з черги краї-ною, яка формально ратифікувала Американ-ський Договір щодо прав людини, що його в Організації Американсь-ких Держав (ОАД), але який не ввійшов в силу аж до минулого вівторка, бо треба було, щоб саме 11 із усіх членів ОАД ратифіку-вали його.

Ратифікація Гренейдою, яка є островом і має всього 100,000 населення, означає, що тепер може розпочати свою діяльність Міжаме-риканський Суд щодо прав людини, який складається із 7-ох суддів, що їх

вибирає Генеральна Асамблея ОАД. Судді дия-тимуть незалежно від уря-дів країн, з яких походять, і засідатимуть принаймні протягом 10 днів кожного року, щоб розглядати спра-ви, які зв'язані зі станом прав людини в країнах За-хідної Півкулі. Ратифіка-ція також скріплює пов-новаження вже існуючої Між-американської Комісії що-до прав людини.

ЗСА та сім інших членів ОАД вже підписали згада-ний Договір, але ще форм-ально не ратифікували його. Президент Джиммі Картер підписав цей дого-вір 1-го червня 1977-го року, але Сенат ще досі не пере-вів голосування над рати-фікацією.

Совети обіцяють Заходові співпрацю в поборюванні тероризму

Бонн, Західна Німеччи-на. — Деякі європейські газети інформують, що Со-ветський Союз тихцем по-говівся співпрацювати з західними державами в по-борюванні тероризму, при-йшовши мабуть до переко-нання, що активність теро-ристичних груп тяжко кон-тролювати. Західні туристи підтверджують, що вони, відвідуючи країни Східної Європи, бачили розклеєні фотознімки терористів, за-являючи пошуку влад. Не-давно ще терористи почу-вали себе цілком безпеч-ними в комуністичних кра-їнах, від яких вони одер-жували зброю, а також зна-ання у спеціально ор-ганізованих вишкольних за-кладах Чехо-Словаччини. Недавно були заарештовані також чотири західноні-мецькі терористи в Юго-славії, які ще й досі пере-

бувають в югославських в'язницях, бо тітовський режим вимагав в заміну від Західної Німеччини видачі хорватських націоналістів, які користуються правом політичного азилу в Захід-ній Німеччині. Інакше по-ступили болгарські поліцій-ні чинники: вони дозволили урядовцям західнонімець-кої тайної поліції брати участь в пошуках за теро-ристами, а коли їх знай-дено, Болгарія передала всіх Західній Німеччині без жадних передумов. Пізні-ше стало відомо, що бол-гарські поліційні чинники поступили так за порадами з Москви. Німецька газета "Ді Вельт" твердить, що така співпраця в поборю-ванні тероризму в Європі напевно спричиниться до стабілізації життя в тих країнах, у яких найбільш діяли терористичні групи.

СОВЕТИ ЗАСУДИЛИ ДВОХ АМЕРИКАНСЬКИХ КОРЕСПОНДЕНТІВ

Москва. — У вівторок, 18-го липня ц. р., тут такі відбувся суд над двома аме-риканськими кореспонде-нтами — Крегом Вітнієм з "Нью Йорк Таймсу" і Ге-ролдом Пайпером з "Бал-тимор Сан", яким советська прокуратура закинула "на-клеп" на Державний Комі-тет советського телебаче-ння і радіо та обидвох спіро-бітників цих установ. Як уже раніше інформовано, советські чинники точніше згаданий Комітет, оскар-жили згаданих двох амери-канських журналістів за образу і "наклеп" на дер-жавні установи при переда-ванні ними звітності з Тбілісі, Грузинська ССР, коли там відбувався полі-тичний процес над грузин-ським дисидентом і членом Грузинської Гельсинської Групи Зв'язом Гамсакурді-єю. "Наклеп" полягав в тому, що Вітні і Пайпер, покляючись на інформа-ції родини і знайомих Гам-сакурді, які після процесу відвідували засудженого у в'язниці, писали, що "по-каянна заява" Гамсакурді була сфабрикована органи-ми КГБ і советським теле-баченням, яке поширило цю заяву в цілому СССР. Вітні і Пайпер, з'явившись три тижні тому перед су-дом Левом Алмазовим, за-перечили свою вину, вка-зуючи, що вони цитували тільки слова інших осіб і не висловлювали власної оі-нії. В часі другого перес-лухання обидва кореспо-нденти заперечили юрисдик-цію советського суду над американськими видання-ми, для яких Вітні і Пай-пер працюють, і відмови-лись від участі в процесі. З огляду на літні вакації, об-идва кореспонденти виїхали з Москви до ЗСА, де досі пере-бувають. Суд над ними 18-го липня відбувався без їх-ньої участі, але згідно з советським кримінальним правом, особи яких судять за цивільні проступки, не мусять бути фізично при-сутніми на розправі.

Процес, на який допуще-но закордонних кореспо-ндентів, був фільмований советським телебаченням. Суддя Алмазов, вислухав-ши останнього слова проку-ратора Георгія Скаредова, який підносив справу евен-туального "видворення" Вітні і Пайпера з Совет-ського Союзу, виніс вирок, що обидва кореспонденти мусять заплатити судові витрати у висоті 1.647 до-ларів кожний і до п'яти днів надрукувати в советській або американській пресі відкликання їхнього рані-шого твердження. Скаре-дов, цитуючи твердження советського агентства "Но-вості", заявив, що "люди-на, яка виллєва бочку чо-рної фарби на закордонну країну, є спекулятивним журналістом і безвідпові-дальною особою".

Поновились розмови про виміну Щаранського за советських шпигунів

Західний Берлін. — В Бер-ліні, а також в багатьох європейських країнах зно-ву гомосно заговорили про можливість виміни неда-во засудженого на моско-вському політичному про-цесі Анатолія Щарансь-кого за советських шпигунів, які перебувають під слід-ством в З'єднаних Шейтах Америки. Берлінські газе-ти твердять, що справою виміни займається східно-берлінський адвокат Вол-фганг Фогель, який допо-магав при попередніх вимі-нах політичних в'язнів і домігся звільнення амери-канця східнонімецьким ре-жимом, советського гро-мадянина з в'язниці в ЗСА й ізраїльтянина з концитабору в Мозамбіку. Фогель у роз-мові з журналістами відмо-вився коментувати цю спра-ву і відповісти на запи-ти чи він займається ви-міниним процесом. Розмов-

Зв'язд Гамсакурдія

Найбільш драматичним моментом в часі тривання процесу, була поява в суді грузинського дисидента Зв'язда Гамсакурді, якого, несподівано для приватних, увели на залю озброєної поліції. Як відомо, Гам-сакурдія був дуже актив-ним в Грузинському диси-дентському русі, пропові-дував відірваність Грузії від СССР і створення са-мостійної грузинської респуб-ліки. Він також раніше на-звав, що його славного батька коханого в Грузії письменника Константина Гамсакурдію замордувало КГБ і в тому часі він закли-кав уряди З'єднаних Шей-тів Америки й інших захід-них держав поцікавитися долею грузинського наро-ду та закликав ЗСА до відк-ритої інтервенції в користь грузинської самостійності. На суді Зв'язд Гамсакурдія все це заперечив, бо такі ідеї, мовляв, навіть не при-ходили йому до голови, а на запитання судді Алмазова чому американські корес-понденти писали, що його покаянна заява є сфабри-кованою, Гамсакурдія від-повів, що писали вони ма-буть для викликання сенза-ції на Заході. На суді ще раз висвітлено фільмову плівку зі заявою Гамсакурді, в якій він "кається" за вчи-нений ним "злочин" і при-ймає засуд, як "справедли-ву кару". Інший советсь-кий свідок на процесі, Вік-тор Любоцев, редактор телевізійної програми "Вре-м'я", яка передавала "по-кайну заяву" Гамсакурді, оспоровав твердження Ві-тні і Пайпера про юрист-дицію, кажучи, що "Нью Йорк Таймс" практично можна купити в кожному більшому советському го-телі і його читають також советські громадяни.

У міжчасі Державний де-партамент ЗСА покликав до Вашингтону речників со-ветського агентства ТАСС, мабуть у пов'язанні з про-цесом в Москві, а видавці "Нью Йорк Таймсу" і "Бал-тимор Сан" відмовились від надрукування відкли-кання репортажів своїх ко-респондентів.

СНЕГІРЬОВУ ЗАГРОЖУЄ СМЕРТЬ У ТЮРЕМНІЙ ЛІКАРНІ

Нью Йорк. (Пресова Служ-ба ЗП УГВР). — Згідно з найновішими вістками з України, Гелій Снегірьов знаходиться у дуже критич-ному стані у КГБівському тюремному шпиталі в Киє-ві. Є серйозні побоювання про його майбутнє.

Усе почалося ще в безре-сний ц. р., коли йому робили операцію хребтеного сто-пна. Органи КГБ викорис-тали цю нагоду для прово-кації. Вони виготовили "покайну заяву" і рукою Снегірьова її підписали в час, коли він був напівпри-томний. Цю згодану його заяву вони проголосили в пресі 1 і 2 квітня ц. р., п. н. "Соромність і засудую". Дізнавшись після опера-ції про це насильство над собою, Снегірьов гостро запротестував і проголо-сив голодовку, яка тривала 15 днів. Від самого початку його штучно годували і в наслідок поранень страво-ходу та ускладнень, пов'я-заних з голодовкою, Сне-гірьов важко захворів і те-пер дослівно догорає.

Дружина Снегірьова, яку допустили до нього на ко-роткий час після операції (і тоді він заперечив підпи-сання покайної заяви), по-стійно домагається поба-

Свєтєн Снегірьов

чення з ним, але їй не дозво-ляють. Усі домагання осу-дити фальшивку КГБ та вияснити цю справу — зу-стрічаються з погрозами. Крім цього КГБ поширює різні "дикі вістки" та на-клепи на Снегірьова, мов-ля, "він дійсно заломився, підписав правду", "Йо-го за це осудили його при-ятелі" і т. п.

Як відомо, фальшивку КГБ про "покайну" Сне-гірьова перша розкрила Ок-сана Мешко, яка ще 17 квіт-ня ц. р., вияснила цю спра-ву перед чужинськими ко-респондентами в Москві.

В Україні вишло друге число "Інформаційного бюлетеню" Української Ге-льсинської групи, в якому є подані матеріали про най-новіші репресії в Україні.

ТИХОМУ ЗАКИДАЛИ ЗБЕРІГАННЯ "НАЦІОНАЛІСТИЧНИХ ДОКУМЕНТІВ"

Нью Йорк. (Пресова Служ-ба ЗП УГВР). — Ще перед арештом члена Української Гельсинської групи Олек-си Тихого, 4-го лютого 1977 року і засуду 30 жовтня того ж року, його постійно пе-реслідували органи КГБ. Свідченням цього є два до-кументи самвидаву, які пе-редаємо в цілості. Перший — це повідомлення Проку-ратури Донецької області з 18 серпня 1976 року, дру-гий — це заява Тихого до голови Донецького обла-сного суду з 31 серпня 1976 року.

"Прокуратура Донецької області 18 серпня 1976 року 13/738976

Гр-ну Тихому Олексію Івановичу, Донецька об-ласть, Костянтинівський р-н, хутір Ізєвка

Повідомляємо, що Ваша скарга про бумом не неза-конні дії працівників УВС (Управління внутрішніх справ) і КГБ, розглянена Донецькою обласною про-куратурою.

Перевіривши справу, з'я-совано, що висунуті Вами претензії є неістинні і тен-денційні. Сконфісковані у Вас документи є націоналі-стичного і наклепницького змісту й не підлягають по-верненню. За виготовлення і розповсюдження наведе-них документів було Вам дане офіційне попереджен-ня, протокол якого Ви під-писали.

Обласна прокуратура в діях робітників УВС і КГБ не бачить порушення зако-нів і тому Вашої скарги не можемо прийняти.

Заступник прокурора До-нецької області, старший радний юстиції — Н. Д. Ворона".

"Голові Донецького Об-ласного суду від Тихого Олексія Іва-новича, Донецька об-ласть, Костянтинівський р-н, хутір Ізєвка

Шивих документах, пред-ставлених судовою проку-ратурою. Мама натовість по-інформувала сина, що його дружина Авіл'я Шарансь-ка тепер перебуває в ЗСА і намагається знайти підер-жку для його звільнення з в'язниці.

Заява 15 червня 1976 року мене затримав капітан міліції Омельчук. Старший лейте-нант Петров пред'явив обви-нування в обкраданні магазину ч. 7. Я заявляю, що ніколи ніяких магазинів не обкрадав і 24-25 берез-ня знаходився в Москві. Не дивлячись на це, капітан Омельчук виписав постано-ву на обшук, яку безпід-ставно санкціонував проку-рор Костянтинівського ра-йону Вінін.

Обшук проводили з пору-шенням законів, читали мої листи, статті, праці, що не мали ніякого відношення до обкраданого магазину. Лейтенант Куценко брав участь в обшуку без пред'явлення документа.

Після обшуку без санкції прокурора конфісковали багато моїх матеріалів (див. копію протоколу обш-уку). Своїми діями нижче-названі особи заповділя-ли мені моральні та матері-альні збитки, шкоду здо-ров'ю.

19 червня мені поверну-ли три книги, дві лути та папку з вирізками з газет. У цей же день підполковник КГБ Мельникова В. О. ви-писав попередження, згід-но якого конфісковані в мене речі та матеріали ква-ліфіковані як злочинні, а друкарська машинка та чи-стий папір як знаряддя ско-єння злочину.

16 липня мені привезли друкарську машинку, чи-стий та копіювальний па-пір.

Органи прокуратури, до яких я звертався, ніяких мір не приймають. Прощу розглянути спра-ву в судовому засіданні, по-вернути всі мої матеріали, скасувати, як безпідстав-не та протизаконне, попе-редження підполковника Мельникова та покарати п-ка КГБ Мельникова В. О., в. о. Костянтинівського міськвідділу МВС Мельни-ка, чергового по відділу майора Яковенка, капітана Омельчука та лейтенанта Куценка за порушення Кон-ституції УРСР та СРСР, процесуального кодексу.

31 серпня 1976 року О. Тихий

Додається: 1. Копія про-токолу обшуку; 2. Копія скарги голові КГБ".

Михайло Копцюх пожертвував 54,000 доларів на церкву в потребі

Міннеаполіс, Мінн. — Михайло Копцюх, член 385-го Відділу Українського Народного Союзу, пожерт-вував 54,000 доларів на "Церкву в потребі", пере-силаючи їх Блаженнішому Патріярхові Йосифові в Ри-мі, — інформув секретар Відділу інж. Ярослав Кар-пак.

Михайло Копцюх, на-роджений в Тернополі, в Україні, в 1910-му році, належить до новітніх укра-їнських поселенців у цій країні, а свою княжу по-жертву на "Церкву в по-требі" склав із важко за-побраного гроша. У від-повідь та дякуючи за цей дар, Блаженніший патріярх Йосиф у листі до жертво-

давця м. і. пише: "За весь час мого побуту в Римі від часу освободження аж до сьогодні, Ви перші і пок-шою одинокі, жертвували великодушню таку велику суму на "Церкву в потре-бі". Вже попередні Ваші дари були доказом Вашої сильної любови до своєї рідної Церкви і подивугід-ної жертвенности до неї. А

ця остання жертва справді глибоко зворушує і я серд-ечно Вам дякую та рівно-часно заново гарячі моль-би до Всевшнього, щоб винагородив Вас своїми шедрими дарами, природ-ними і надприродними, пе-ред усім довгим і добрим здоров'ям..."

СВОБОДА

UKRAINIAN newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1978.

Статті і дописи, підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібні випадки скорочувати надіслані матеріали, незалежно від того, чи повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши за адресою конверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНАОу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda". P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Рятуймо Лук'яненка!

Пресові агентства Ройтерс і Ассосіейтед Пресс повідомили на початку цього тижня, відкликаючи на дисидентські джерела, що в маленькому містечку Горюхине, яке лежить 50 кілометрів на північ від Чернігова, приблизно 25 кілометрів від кордонів Радянської СРСР, розпочався новий спектакль совєтського судництва, тим разом над членом Української громадської групи сприяння виконанню Гельсінкських угод, правником по фаху, 51-річним Левоном Лук'яненком, який являється вже п'ятим з черги членом цієї Групи, що їх органи КГБ заарештували і засудили на протязі останніх двох років. Попередниками Лук'яненка, якого, до речі, судять уже вдруге, бо він раніше вже відбув 15 років ув'язнення за членство в Робітничо-Селянській Спілці і вийшов з ув'язнення тільки в 1976 році, були Микола Руденко, Олександр Тихий, Мирослав Маринюк і Микола Матусевич, а також шостий член Групи Петро Віс, який приєднався до Київської Групи тільки в 1977 році.

Суд над Лук'яненком розпочався так само, як і суд над мусовським, калужським і вільнюським політичних процесів над Анатолієм Шаранським, Александром Гінзбургом і Віктором Петкусом. Це виразно вказує на інтенцію комуністичних верховодів за всяку ціну зламати дисидентський рух в Союзі. У зв'язку з неспроможністю роботи Гельсінкських Груп, головним в національних республіках, які все проявляють відосередні тенденції і пов'язували свою працю в Гельсінкських Групах з боротьбою за національні права, а навіть з виходом з "федеративної" та створення самостійних незалежних держав.

З ранішніх самвидавних матеріалів відомо, що безпосередньо після ув'язнення Лук'яненка в середині грудня 1977 р. шість членів Української Гельсінкської Групи вислали були звернення в його оборону до Бєлградської конференції, а їх прохання підтримали деякі інші діячі руху опору в СРСР. У зверненні, між іншим, говорилось, що КГБ і совєтська прокуратура намагаються використувати звернення Лук'яненка до Верховної Ради в справі його вилізу з СРСР та інших його заяв, а також зфабриковані в лабораторіях КГБ свідчення про його "антисовєтські висловлювання", хоч Лук'яненко перебував тільки два роки на волі під суворим контролем міліції і КГБ після 15-річного ув'язнення за свої думки і юридичні міркування про право України на самовизначення, також гарантоване папером совєтською конституцією.

Україні на поселення у країнах вільного світу повинні всіма силами та засобами організувати оборону Лева Лук'яненка. Зокрема велика організована українська громада в З'єднаних Штатах Америки і Канаді повинна негайно почати і повести великі акції в обороні Лук'яненка та домагається від своїх урядів і парламентаристів інтервенції в його справі, подібно, як це чинили уряди ЗСА та інших демократичних країн в обороні Анатолія Шаранського, Александра Гінзбурга і Віктора Петкуса.

Вершинна економічна конференція

Остання річна вершинна економічна конференція, в якій брали участь провідники сімох індустріальних потуг вільного світу, проходила в Бонні, але аналітики вважають, що ключ до розв'язки головних економічних проблем демократичного блоку лежить більше в руках Вашингтону, бо постійний міжнародний торговельний дефіцит ЗСА, спричинений головним чином надмірними імпортами нафтової ропи, становив і далі становить головну перешкоду на шляху до ліквідації економічних проблем Заходу.

Американський міжнародний торговельний дефіцит виступає послаблення економічну силу ЗСА та спричиняє постійний занепад вартості американського долара на світових ринках, але також підкопує довіру в інших держах вільного світу до спроможності Америки розв'язати свої економічні та фінансові клопоти, а такий брак довіри має дуже від'ємний вплив на економічну стабільність цілого вільного світу.

Щоб зліквідувати це недовір'я і привернути баланс чи навіть запевнити надлишку в міжнародній торгівлі ЗСА, президент Джиммі Картер на бонській конференції очолює, що Америка застосує програму заощадження пального і зменшить імпорт нафтової ропи, що повинно також спричинитися до піднесення вартості американського долара на світових ринках.

Однак, як відмітили учасники бонської конференції, Америка не спроможна самостійно розв'язати економічні проблеми вільного світу; тому потрібно співпрацю всіх демократичних країн. Тому власне в Бонні вирішено, що Японія та Західна Німеччина теж повинні відіграти важливу роль у розв'язці цих проблем.

Америка зобов'язалася розв'язати свою енергетичну проблему, а уряди Японії та Західної Німеччини обіцяли припинити економічний розвиток інших країн, що призводить до збільшення імпорту різних продуктів із ЗСА та інших країн вільного світу, як теж обіцяли зменшити свої експорти.

Треба надіятися, що Конгрес ЗСА нарешті схвалить енергетичну програму, а уряди Західної Німеччини та Японії не тільки припинять економічний розвиток інших країн, але також перестануть застосовувати подвійне мерило в торгівлі з Америкою. Токіо і Бонн досі вимагали, щоб Вашингтон не підвищував мит на японські та німецькі продукти, але в той самий час встановлювали різні перешкоди для продажу американських продуктів, зокрема сільсько-господарських, у їхніх країнах. Західна Німеччина і Японія, які протягом останніх кількох років мали надлишок на відтинку міжнародної торгівлі, повинні значно збільшити імпорти з тих країн вільного світу, зокрема з Америки, які постійно мають торговельний дефіцит, чи ще вповні не позбулися залишків недовір'я економічної рецесії.

Для розв'язки економічних проблем вільного світу треба співпраці всіх країн, зокрема сімох індустріальних потуг, провідники яких недавно брали участь в останній вершинній конференції в Бонні, навіть якщо б поодинокі країни мусили погодитися на дещо невідгидні для них компроміси. Економічна сила і стабільність вільного світу — це запорука, що не послабне її оборонна здатність спроможності демократичного табору в обличчя загрози з боку агресивно-імперіалістичного Совєтського Союзу.

Ігор Кий*

УКРАЇНА Й ЕМІГРАЦІЯ

На так зв. "Визов"ного своєю в Запоріжжі я відвідав Чернівці, Львів, Київ, Запоріжжя і Мелітополь. "Своє" — це в більшості мої друзі, з якими я відбував 10 років совєтської тюрми і лагера. Отже ті, що враз з ними я пережив копалині міді в Джезказгані і шахти в Караганді, мною передані свої постулати нашої громади у вільний світ. До тих, уже геть старших людей, треба додати споре число молоді, з якою говорив у Чернівцях, Львові, Запоріжжі...

Всенішній наш нарід є досі таким самим, яким був: працьовитий, християнський, гостинний і сумний. Говорить і пише за сміхового мовою, бо на чашечку всіх ступенів того вимагає. Від генерації, які збираються змінити нас порохнявих, я почув категорично, що вони, сини і внуки тих, що згинували або втратили своє здоров'я на Півночі, твердо переконані, що їхні діти і батьки не були кримінальними злочинцями, ані не зрадили свою батьківщину Україну. Нова генерація над Дніпром не глядить на Київ, але на Львів, Луцьк і Ужгород і Івано-Франківське. Звідти, від тієї молоді, черпають практику і надію. Однак, позбутися своїми силами вічно голодних і крикливих москалів та їхніх прислужників не може, бо за 60 років окупант вивав собі кріпку армію доносчиків-сексотів. Тим самим виснажили життя і утруднили потрібне спілкування. Але весь нарід кріпко ненавидить москалів як коросту, при тім боїться наступної війни. Всю свою надію на визволення кладе на еміграцію.

Для України наша еміграція, як немов той казковий ясний королівич, немов той Довбуш, який в підземеллі чекає на слушний час, щоб прийти і визволити нарід свій від чужаків. Не знають, не віддають наші люди, що наша еміграція має між собою навіть москво- та совєтофілів та що розсварена та еміграція аж на ножі!

Передають до вас усіх своє велике здивування, як то, що нова еміграція досі собі в світі не здобула такого впливу, який мають московські дисиденти! Нехай від 1948 до 1958 року пристосовувалися до нових обставин, вчилися мов, але як то, що досі не здобули впливу на радіостанції "Свободна Європа", "Німецька Хвиля", "Шведське радіо і ББС", щоб ті станції вислали повноцінні програми в українській мові!

Українська людина надзвичайно цікавиться політикою у світі, також в освітленні того другого боку. Отже, коли та людина раненько візьме до постелі транзисторне радіо, або візьме його з собою в поле, то бажає почути об'єктивний репортаж про

всі світові події і добрий, розумний коментар, все в своїй рідній мові, як то нині мають і малі, незнані племена. Однак, того українського вислання, на ганьбу культурного світу, нема! І наш чоловік каже: "Продали капіталісти Україну п'яному Льонькові (Леонід Брежнев) геть з патрохами".

Коли я розповідав нашим молодим інтелігентам про наш Гарвард, про українські катедри при канадських високих школах, про численні кадри висококваліфікованої молоді інтелігентів, про наші видавництва, про будову всіх нових церков, вони знеохочено-розчаровано махали руками. На підставі того, що побачив і почув в поповненій соборній Україні, побажання нашого народу на Батьківщині можна б звести до таких головних тверджень і постулатів: Гарвардські та інші наші студенти із-за океанів не прийдуть в Україну нам допомагати. Вони для них цивілізаційно відсталі. Ті вчені, а напевно їхні діти, утопляться в американському морі. А церкви ті за 15-20 років будуть показувати туристам як екзотичку...

Україна є над Дніпром, Дністром, Прутом, Черемошем і Ужом. Якщо звідти не буде світліти українське сонце, еміграція цілком природно зів'яне.

Ми також маємо висококваліфіковані кадри технічних та інших спеціалістів. Вони проходять тяжку практику на Ангари, Брянську, Балії. Щоби устояти, мусять більше і більше працювати чим москалі.

І письменники і видавництва будемо мати!

Нам треба, ми просимо, щоби вся українська еміграція як один чоловік стала на барикади боротьби. Нам треба, щоби тісно об'єднана еміграція усіх континентів на весь голос підняла справу української незалежності! Щоби демонстрували, кричали, писали безперестанно! Хай вимагають від західних політиків, щоб ті освідчили собі українське питання. Україна в Європі! Треба для України відкрити двері до редакцій, вхід до радіостанцій. Щоби українці з тих "Вільних Європ", "Німецьких Хвиль", ББС та інших на повний голос заговорили по-українськи! Так, як нині говорять поляки, румуни, болгарі, чехи, прибалтійські народи. І то не так — раз, два і все! Але постійно, вдень і вночі! Хай наші молоді вчені на Заході, які прекрасно володіють світовими мовами, заговорять тими мовами про Україну по радіо.

Тоді і наші нинішні малороси, прихвостні, мішани і українські жиди, які дуже алергічні на все українське, скоренько змінять своє обличчя: українські міста заговорять по-українськи. А то буде

Ольга Кузьмович

IT'S FUN TO BE UKRAINIAN!

Гарвард вітає мене сьогодні теплим днем і таким самим теплим усміхнутим вітає пані Ульяна Пачинка, на тендітних плечах якої спочиває координація Літніх Курсів Україністики. До її обов'язків належить не лише бути зв'язковим поміж Гарвардським Університетом, Українським Науковим Інститутом і Фондом Катедри Українознавства, але також слідкувати за програмою цього місяця і за усіми доповідями і заняттями, які заплановані поруч самих курсів.

Тому ми з пані Ульяною відбули неолуду розмову телефоном, щоб устійити день і час моєї доповіді на тему української преси. І ось прийшов цей "історичний" липневий день. Ми ідемо соняшним стежками Гарвардського Університету і Ульяна показує, де поодинокі курси приміщені, а я стараюсь довідатися якнайбільше про цюгорічний студентів та про організацію їхньої праці. А їхнього року аж 174, на 45 більше, як минулого! Величезне число, а з тим для усіх працівників з Українського Інституту величезна праця та відповідальність.

Популярність Літніх Курсів Україністики зростає, а й фінансова допомога ФКУ, яка від минулого року дає студентам безплатну науку, — також збільшує їхню кількість.

А ці студенти — як розказує пані Ульяна — страшенно різні віком,

перший етап до самостійності.

Бо: гордо у емігрантів звучить "Українська нація". Однак, що то таке нація? Збір, собор, колектив людей зі спільною історією, зі специфічними спільними звичаями і обрядами, зі спільною мовою і територією.

Так тут, браття, спускаймося на дно! На весь світ безперервно кричимо: гвалт, мордувати нас! Релігій, обрядів і звичаїв ми дали собі знищити. Нашу рідну мову ми самі собі паскудили! Гарвард, енциклопедія українознавства, храми і церкви по чужих континентах, це душевний ованізм, якщо не буде українського Києва! Нині треба збави мишо вчепитися за історію і не допустити до геноциду! Кричати безперестанно до парламентів, до редакцій, кричати до вулиць, не допустити, щоб зникла велика нація, яка досі ще і не жила повноправним державним життям!

Довго вчї сидимо у домі молоді лікарки Оксани Б., яка тут тепер на практиці, і я з цікавістю прислухаюся до дискусії та вимини вражень чотирьох вдумливих дівчат. Вони належать до цієї групи, що вже кінчає університетські студії і приїхали на літні курси, щоби підкріпити своє знання українистики. Їхні враження і погляди поважні, — часами гострі та критичні, як пристало на молодих людей. Говорять про виклади, про Гарвардський Інститут, про цюгорічний студентів та нещорічно настанову до студій деяких із них. А далі дискусія сходить на стан української спільності в нього "обставинами".

до життєпису та інше, що вміщає три статті самого поета, поезії, присвячені Ярові Славутичеві та 16 зводомлень із його бібліографічної і літературної діяльності.

Найважливішою є перша частина, яка не лише характеризує десять поетичних збірок Яра Славутича, але також відзеркалює поетом української еміграційної критики. Кожний критик вносить щось нове, щось особисте; відомо, що кожна людина інтерпретує поезію по-своєму і бачить у ній те, чого шукає. Є, очевидно, і повторення, які трудно обминути, коли пишеться про ті ж самі поезії.

Щоб не вичислювати прізвищ авторів і заголовків тридцяти статей, ми поділимо їх на дві категорії, а саме: статті, що відносяться до змісту Славутичевої поезії, і статті, що наголошують на формі, тобто мову й поетичні засоби поета. Це ніяк не значить, що в статтях першої групи нема нічого про форму, а в статтях другої групи — про зміст. Але беремо до уваги те, чому даний автор присвятив більше значення і цитує.

На перше місце інтерпретації змісту і цілі поезії Яра Славутича треба поставити вступну статтю упорядника Ювілейного Збірника — Володимира Жили. Він так з'ясує суть і цілі Славутичевої поезії, перед усім збірки "Правдоносці"... якраз тут, відкривається нова сторінка для мистецького слова правдоносця — поширювати правду, будити байдикий світ з сапатости, показати йому подвій одержимий ідеєю (стор. 7):

Шляхи встеляючи кістками
В кілці облуд і половець
Життя складаючи, аж зійду дань,
Скрижали правди, ковані віками,
— як стіг —
Несем по селам і містам

(Правдоносці, стор. 156).

Цитуючи ті самі три останні рядки, Володимир Державин так характеризує поезію Яра Славутича: "Мистецька довершеність і зріла ідея повноцінності... поет знайшов основний фарватер творчості цілком у соборній мові не самим лише змістом своїм, а й самим мистецьким характером стилу. Наше красне

Іван Кедрин

МИСТЕЦЬКИЙ ГАНТЕР

За устійною вже щорічною традицією — у цьому році знову у Гантері в Кетсільських горах відбувається одночасно кілька мистецьких виставок, що повинно би вестися до невеличкої гірської місцевості, яка приманює мистців подібністю до рідної Гуцульщини, в історію українського мистецтва в Америці.

Вже з черги 17-ий раз Едвард Козак переводить виставку своїх неперевершених образів, цим разом знову спільно з своїми двома синами, що вже в Америці покінчили високі мистецькі школи, Юрієм і Яремом, тому на каталозі зазначено: "ЕК, ЮК, ЯК". Однак скільки, як і якістю, ця виставка знову стоїть на першому місці. Сам Едвард Козак виставив 73 експонати (подивіться роботах цього немолодого вже мистця, 12 експонатів Юрка і 18 Ярема — оглянути докладно 104 образи й мозаїки — це справжня насолода. За примітною Екові тематикою є там образи воїнів ("Броді", "На полі бою", "Листопад", "Він", "Гуцульські", "Гуцульська ідилія"), ліричні ("Зажирилась галичанка", "Мати", "Марічка"), є ціла серія гротеску, зокрема 8 образів "Коломийки", де кожний гротесковий образ відповідає двом рядкам даної коломийки ("Ой мала я миленького" і т. д.). Едвард Козак особливо мистець руху і тому найбільш притягають око його твори великого й малого формату, де зображений рух: "Гуцульські ритми", "Козацький танець", "Танець з хусткою", "Галілка". Один із найкращих на цій виставі різноманітний вистави образів — "Балетники": на білому тлі дівчина навшпиньках, яка граціозним рухом рук із розвіяною косою дає ідилічний образок танечника, для якого танок — весь світ! Варто згадати мозаїку "В корчмі": на лавці чотири типи для Ека Гриві Зоулі із своїми об'єктами, "жонами" і жид у чорному халаті і ярмулі, який з привітною усмішкою несе їм на таці пляшку. Коли б хотів несправедливо додати у тому творі нотку антисемізму, то повинен ствердити, що більш карикатурними там типи наших земляків-селян, як отого корчмаря. Цю мозаїку створив Еко разом із своїм сином Яремом.

Юрко і Ярема Козаки — цілком інші типи мистців, як їх батьки, і один з одного не подібні. Юрко вже вдавсив своїми іконами і на цій виставі теж його три ікони Божої Матері, "Розп'яття" — композиція із Христом на хресті, римськими воєводами і трьома жіночими поставами, — "Благовіщення" (на колективній виставі в Гріджі) та особливо "Хустка св. Вероніки" — це справжні мистецькі ше-

деври релігійної тематики. Знову ж Ярема шкваритим, що він показує реалістичні краєвиди чи стилізовані жіночі голови та поруч із цим — "Абстракт". Цей молодий, але вже зрілий мистець, все ще експериментує і шукає...

Навпроти мотелю "Ксеня", де відбувається виставка трьох Козаків, у власній зручно влаштованій галерії відбувається виставка образів — також самі олії — Ярослава Вижницького. Під час своїх 5-річних студій у "Нешел Академі оф' дیزайн, скул оф' Файн Артс" у Нью-Йорку, він вивчав портрет, і в цьому році він виступив із великим, дуже вдалим портретом трагічно в минулому році загинулого піонера й засновника "Українського Гантеру" Володимира Івана Кобзаря. У портреті того колишнього футболіста першуна схоплено прикметний йому шляхетний риси громадянського джентельмана. Володимир Іван Кобзар вдало переданий теж із характеристичним для нього рухом рамена на збірному образі чотирьох осіб, що його мистець назвав "Відпочинок". Другий портрет — Начальний Пластун — д-р Юрій Старосольський.

Однак Ярослав Вижницький — кольорист і найкращими в оці його вистави, що охоплює 45 експонатів, є пейзажі, а з них — зимові мотиви: "Зимовий вечір", "Річка зимою", "Перший сніг", "Зима в горах", "Початок зими", "Провесна", "Зимовий краєвид", "Фарма взимку". Пейзажі і барвисті квіти "Калина І", "Калина II", "Ясмин", "Соняшники", "Білі рожі", "Бузок", "Червоні квіти", "Овочі", "Яблука" — вони міняться не тільки барвистими кольорами, але й притягають око настроєвістю. За мистецьким напрямком можна визначити Ярослава Вижницького як реаліста на межі імпресіонізму, закоханого в яскраві кольори, що їх дає природа. Але на різноманітну тематику цього мистця вказує й "Котик": голова наче живоного не лагідного малого котика, а злого ко-та...

Разом із Я. Вижницьким виступив із 8 образами Богдан Доманюк: талановитий добрий професійний майстер і надзвичайно скромна людина: Він відомий іконограф і в цьому його показі, поруч із пейзажами і квітами, найкращі дві ікони — одна у сучасному візантійському стилі, друга більш модерна.

Окремо, також у власній галерії — виставка постійної мешканки Гантеру — Людмили Морозової. Поруч із непероданими ше-решками її образів, спадщини з останньої подорожі мисткині до Гріджі (із них чудовий "Акрополіс" і справжні мистецькі ше-

письменство повинно бути соборно-українським, а не регіонально-фольклорним, або ж провинційно-ретроградним; бо не денационалізація становить загрозу для нашої історичної місії, а внутрішній розлам, втрата почуття соборної всеукраїнської інтегральності... (стор. 26).

Третій автор також цитує кінцевий акорд тієї ж самої поеми. Анастоль Юрняк пише:

А кінцева сповнена непохитної віри у власну правду, в неминучий у майбутньому тріумф нашої правди, правди повнолевого і глобального кремлівськими сатрапами народу (стор. 66):

І будуть правники твої, ослухлий сеїте
Визволені наші заповіті
— Як стіг —
Нести по селам і містам
(Правдоносці, стор. 157).

Підсумовуючи спостереження трьох критиків, належить ствердити, що всі вони підкреслили найважливіші моменти змісту Славутичевої поезії, а саме: правду, самотність, соборність і боротьбу за визволення України. І так проходить перед читачем книга-вої, козацькі полки, гетьмани, герої Базару, карпатські козаки, воєки Повстанської Армії, мандрують світами правдоносця, мандрує з ними і наш поет, як той Еней Котляревського. Але наш сучасник-поет гордо несе свій стяг правди, остерігаючи світ перед новітньою азійською навалю, що погрожує заглатою для західної цивілізації. Тому історичність і месіанство є головними основами тематики, суті й мети поезії Яра Славутича. Друга категорія статей, автори яких присвятили багато уваги формі поезії Яра Славутича, заслуговує теж на розгляд. Перед у тієї групи веде стаття "Стилістичні функції канадців у поезії Яра Славутича" Ярослава Рудницького. Він пише:

Цей стилістичний колорит виявляється в збірці Славутича (Завойовники прерій) перед усім у назвах. Канада, напр. ...адаптована до українського мововжитку і флексійно ("на славу Канади, Зп, З, з Канади" Зп, 3 та ін.) і словотворчо, автор вживає "канадський"

(Закінчення на ст. 4-й)

Д-р Анна Власенко-Бойцун

ЗБІРНИК НА ПОШАНУ ЯРА СЛАВУТИЧА

Творчість Яра Славутича. Статті й рецензії. Упорядкував Володимир Жили. Видання Ювілейного Комітету. Едмонтон, 1978. 431 стор.

Шойно появилася ювілейне видання на пошану нашого славного еміграційного поета — Яра Славутича з нагоди його 60-річчя і 40-річчя поетичної творчості.

Хоч проф. Яр Славутич у першу чергу поет, водночас він активний науковець і перекладач, літературознавець і мовознавець, автор кількох книжок поезії чужоземними мовами і також підручників з української мови Conversational Ukrainian (чотири видання) і Ukrainian for Beginners (п'ять видань). Англомовний читач може познайомитися із Славутичевою поезією у таких збірках: Oasis (1959) і The Conquerors of the Prairies (1974), німецький читач — у Spiegel und Erneuerung (1949), а французький — у L'oiseau de feu — "Жар-птиця" (переклад Рене К. де-Гар). Крім того, він перший слав список розстріляних і засланих українських письменників у книжках Розстріляна муза (1955) і The Muse in Prison (1956), та Ukrainian Literature in Canada (1966), "Антологія української поезії в Канаді, 1898 — 1973" (1975) і Українська поезія в Канаді (1976). Вкінці він автор численних рецензій, розкинутих по всіх еміграційних журналах і часописах, редактор альманахів Північне сяйво (1964—1971), двох томів Західноканадського збірника НТШ і кварталника Канадська Україна. Під сучасну пору Яр Славутич сповняє уряд президента Канадського товариства для студювання назв, коло двадцяти його лінгвістичних праць надруковано англійською мовою.

На жаль, збірник Творчість Яра Славутича охоплює лише його поетичну творчість. Книга складається із трьох частин: перша — це статті (разом 30), у тому числі чотири англійською мовою та одна французькою мовою; друга частина — рецензії (усіх 82), в тому 11 англійською і дві німецькою мовами; третя частина — це матеріали

Повіdomляемо, що
АДВОКАТСЬКА ФІРМА
під корпоративною назвою
FLIS and LOZYSKYJ, P.C.
ATTORNEYS AT LAW
98 Second Avenue, New York, N.Y. 10003
(212) 254-2260

буде під безпосереднім наглядом адвоката
Д-ра Аскольда С. Лозинського;
та що
адвокат **Д-р Володимир Стек,**
поповнив склад і працюватиме
на повний час;
та що
адвокат **Д-р Іван О. Фліс,**
буде дорадником названої фірми.

Український Золотий Хрест в ЗСА
відзначає

20-РІЧЧЯ ТАБОРІВ МОЛОДІ УЗХ

в неділю, 6 серпня 1978 р., о год. 1:30 по пол.
на Оселі ім. О. Ольжича в Лігайтоні, Па.

Спільним Обідом, Програмою і Фільмом
Я. Цегельського — „ЖИТТЯ В ТАБОРАХ УЗХ“
Запрошуємо всіх бувших учасників таборів, бун-
чужних, братчиків і сестричок та всіх колишніх ко-
мандантів-ок взяти участь у цьому ювілею.

Бракує нам багатьох теперішніх адрес учасни-
ків, а тому цією дорогою запрошуємо усіх.
Просимо до участі членів УЗХ і Б. О. та грома-
дянство.

Програму попередить в год. 11-й рано
Служба Божа й Панахида
по довготривалій організації Таборів УЗХ

сл. п.
ОКСАНІ ГЕНГАЛО

Увага! ЧІКАГО! Увага!
84-й Відділ Союзу Українок Америки
запрошує все Громадянство на
ЗУСТРІЧ
з п. **Марією Галун Блак**
в п'ятницю, 4 серпня ц. р., о год. 7-й веч.
в залі Інституту Модерного Мистецтва
при 2320 West Chicago Ave., Чикаго, Іл.
Марія Галун Блак, відома американська письменниця
українського роду, авторка серій „Тітка Америка“ в „На-
шому Житті“, поділиться з присутніми враженнями про не-
давно відбуту подорож по Україні, яку ілюструватиме
прозірками.
Програму відкриє п. **ГАННА ЧЕРНІВ.**

УКРАЇНСЬКА СВИДІЧКА ДОПОМАГАЄ
БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Український Конгресовий Комітет Америки у Філадельфії, Па.
при співпраці
Департаменту Розваг міста Філадельфії, Па.
ваштаюче вже

ТРАДИЦІЙНИЙ ЛІТНІЙ УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ МУЗИКИ, СПВУ й ТАНКУ „Гомін України“

у славному

Robin Hood Dell-East

Ridge Ave., and Huntington Street, Philadelphia, Pa.

у п'ятницю, 18-го серпня 1978 р., о год. 8-й веч.
УЧАСТЬ БЕРУТЬ:

- ПАВЛО ПЛІШКА, світової слави бас Метрополітаної Опери
  - РЕНАТА БАБАК, мецо-сопрано опер Львова, Ленінграду й Москви
  - ТОМА ГРИНЬКІВ, концертний піаніст-віртуоз
  - Чоловічий Хор „ПРОМЕТЕЙ“, Філадельфія, Па. — дир. М. ДЛЯБОГА,
  - при фортепіані ГАЛІЯ МАЗУРОК-РЕЙ.
  - Танцювальний Ансамбль „ДУНАЙ“ із Ст. Катринс, хореограф О. САМЕЦЬ
  - Гудульський Ансамбль „ЧЕРЕМОШ“, Філадельфія, хореограф Д. СОРОХАНЮК
- КВИТКИ ВСТУПУ: по дол. 5.00 — резервовані, по дол. 1.00 — нерезервовані,
НАБУВАТИ: в домівок УКА, 5004 Олд Йорк Роуд, Філадельфія та в крамницях:
Марії Ганусей, „Космос“, „Оріон“, „Фантазія“ і у фризерні Василя Коліна; на
Френкфорд у п. Митрона Баранецького; в Честері в пекарні В. Кия; у Вільмінгтоні у
п. Петра Щербі та в Трентоні у п. Івана Чаплі.

У випадку дощу, в п'ятницю, Український Фестиваль відбудеться
в суботу, 19-го серпня 1978 р., о год. 8-й, тамже.

Управа Відділу УКА гаряче запрошує все Українське Громадянство Філадельфії та
околиці взяти участь і зокрема набувати квитки в домівок Відділу УКА та в украї-
нських крамницях, щоб допомогти покрити великі кошти внаслідок зростаючої загально-
української культурної імпрези на всесвітньому форумі.

Замість квітків на могилу
нашого Незабутнього Професора і Виховника

бл. п. Проф. Д-ра
МИХАЙЛА ТЕРШАКОВЕЦЯ
голови Почесного Комітету

для відзначення Сторіччя Української Академічної Гімна-
зії у Львові, зложили свої пожертви на видання Ювілейної
Книги присвяченій Сторіччю цієї школи, а також учні:

Андрій Тершаковець, Торонто	\$25.00
Юрій Карманін, Торонто	25.00
Євген Овчиннік, Торонто	20.00
Володимир Чиж, Торонто	20.00
Ольга Цивик, Торонто	20.00
Василь Федорович, Торонто	20.00
Роман Базах, Торонто	20.00
Петро Бубела, Торонто	20.00
Оскар Скодєн, Торонто	20.00
Петро Чорний, Торонто	20.00
о. Іван Гаврилюк, Монреаль	20.00
о. Василь Бриньковський, Монреаль	20.00
Ярослав Пришляк, Монреаль	10.00
Микола Андрух, Монреаль	5.00
Оскар Кулинич, Монреаль	5.00
Михайло Хом'як, Едмонтон	10.00
Іван Ільків, Едмонтон	10.00
Михайло Наконечний, Едмонтон	10.00
Володимир Горбай, Едмонтон	10.00
Володимир Каштанюк, Лос-Анджелес	50.00
Олеся Скоробко, Лос-Анджелес	10.00
Володимир Сінь, Лос-Анджелес	5.00
Ярослав Фаріон, Чикаго	20.00
Павло Сениця, Чикаго	10.00
Роман Яценко, Чикаго	10.00
Роман Балтарович, Детройт	10.00
Богдан Сторожук, Детройт	5.00
Степан Шуровський, Детройт	5.00
Володимир Несторович, Детройт	2.00
Володимир Кучер, Детройт	5.00
Петро Семененко, Детройт	1.00
Дарія Мосора-Франкен, Нью-Йорк	10.00
Евстахій Філіппович, Філадельфія	10.00
Роман Кухар, Гейз, Канзас	10.00
Петро Оршківський, Каледж Парк, Мд.	10.00
Любомир Лампіка, Гантер, Н. Й.	10.00
Разом	\$498.00

У першому списку (гл. „Свобода“ ч. 64) проголошено
пожертв на загальну суму 170.00 дол. Разом зложили 49
учнів пожертви на заг. суму: 668.00 дол. Далішні пожертви
приймаємо з подякою. Усім жертводавцям висловлюємо
щиро дорожню наше щиро-сердечне Спасибі!

Пригадуємо, що **ТОВАРИСЬКА ЗУСТРІЧ** усіх 6.
учнів і учениць УАГ, гімназії СС. **ВАСИЛІЯНОК І УПТ**
„РШ“, **УЧИТЕЛЬСЬКИХ СЕМІНАРІЙ УПТ „РШ“ І 3-ОІ**
ДЕРЖАВНОЇ, а також усіх 6. учнів середніх шкіл і абсолю-
тентів високих шкіл міста Львова — відбудеться на
„Союзіві“ в суботу й неділю, 23-24 вересня ц. р.
До якнайбільш численної участі запрошує
Діловий Комітет для Відзначення Сторіччя УАГ у Львові

В ТРЕТЮ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
невідкаланого нашого Приятеля
бл. п.

Проф. МИХАЙЛА ЖДАНА

визначного історика і педагога

буде відправлена

в суботу, 29 липня 1978 р., о год. 10-й ранку
в церкві св. Покрови в Пармі, Огайо
при 6801 Broadway

ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА
з ПАНАХИДОЮ

По Службі Божій на сходинах Приятеля бл. п. проф. Емілія
Воліняк зreferує педагогічну і наукову діяльність
Дорогого Покійника.
СОФІЯ І ЮРА ЯРЕМКЕВИЧІ з Родиною.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ
УНСоюзу!

МИСТЕЦЬКИЙ ГАНТЕР

(Продовження зі стор. 2-ої)

поруч із відомим з минуло-
річної виставки цілостій-
ним образом „Полтавщи-
на“ — новий великий об-
раз-панорама (40 х 60 ца-
лів) „Вінниця“ й другий
подібний — Україна —
реалістично зображене се-
ло Соборів біля Вінниці:
всі туга за батьківщиною
зображена у цих малюн-
ках мисткині, що заслуго-
вує на подив теж, як лю-
дина: туга, невгнута харак-
тером, робота і вступ-
реч всім ударах долі —
вічна оптимістка, що свій
оптимізм черпає з убоган-
ня мистецтва.

У „гражді“ біля церкви
відбувається знову збірна
виставка. Вона багата й
дбайливіше влаштована,
як минулорічна. 69 експо-
натів плюс 48 дереворитів
(Баласа і Гніздовського) —
кількадесяті авторів —
всіх розгладити неможли-
во. Атракцією є 11 першо-
рядних образів Миколи
Неділька, який від багатьох
років уперше знову „по-
казав себе“ публіці, —
відомий із прикметного
йому стилю кольориста.
Навіть „Гантерська цер-
ква“, що її малюють всі
мисткині, які побачать її, тут
цілком „недільковська“.
Найкращі, мабуть, „Лейк
Джордж“, „Осіні дере-
ва“, „Улі“. Миколи Будо-
вича „Ярило — бог вес-
ни“ — типовий для того
передчасно померлого ве-
ликого мистця, що був за-
коханий в українську міто-
логію. Петро Холодний ви-
ступив тільки з одною
іконою: це, після смерті
Михайла Осінчука, ма-
буть, найкращий наш су-
часний іконописець — ві-
зантиніст. З 14-ти образів
Михайла Мороза найіща-
вішими, мабуть, є „Море“
і „Союзівка“. Гірські мо-
тиви — це давня улюб-
лена тематика цього май-
стра кольорів. Є на тій
виставі 3 експонати Л.
Кузьми, три „Квіти“ Єв-
генії Чапельської, один ш-
кавий портрет на яскравом
тому й зеленому тлі Роми
Бабяк-Рейне.

Нема у цьому році Бог-
дана Титли, ані його дру-
жини Галини. Але є впер-
ше три експонати Софії
Ладі. Ця дуже таланови-
та й оригінальна мисткиня
має теж свою окрему ви-
ставку в „Бонгалі“ за рі-
кою. Її не можна зараху-
вати до ніякого відомого
мистецького напрямку, до
ніякого „ізму“ (але зразу
же на перший погляд пі-
знати, що це не аматор-
ка, а мисткиня з високою
фаховою освітою). Вона
нагадує дещо покійного

Віктора Цимбала (напр.,
його „Катаклізм“), тільки
ще менше реалістична.

Софія Лада не малює
абстрактні, ані безпред-
метних образів, але малює
те, що вбачає у своїх фан-
тазіях, чи пак, візіях. На-
приклад: звалища, що на-
гадують кам'яні бльки, а
в щільні між ними жіно-
че голівки, то знову, три
вище, змій, а вгорі — ши-
роко розпростерті крила
якогось несамолюбного ме-
теллика. Сама мисткиня му-
сить заглядати до катало-
гу, щоб пригадати собі
назву свого образу: на-
приклад, „Пахощі світан-
ку“, або „Там де море
небо тусить“. Але на
кожний її образ можна
дати й 10 інших назв.
Її образи мають успіх в
американському суспіль-
стві. Скінчивши філадель-
фійську „Академію Файн
Артс“ і перевівши 6 років
на праці у тамошньому
„Сівік Сентер Мюзєум“,
живе з мистецтва. Як зга-
даний пок. В. Цимбал —
вона добрий графік. Свій
український ідеалізм вия-
вила в альбомі для украї-
нських дітей „А вже вес-
на, а вже красна“ — аль-
бомом вичерпаний, варто йо-
го перевидати. Софія Лада
залюбки втлює свої ві-
зі в округлі рамки неве-
личкого медальйону. На
запит, чому вона фавори-
зує таку форму, відповідає:
„Бо коло є символом віч-
ности“.

Ділимось сумною вісткою з Родиною і Знайомими,
що дня 23-го червня 1978 року,
в Боффало, Н. Й., помер

бл. п. лікар-дентист
МИКОЛА ОРТИНСЬКИЙ

Покійний залишив в глибокому смутку:

брата — **МИХАЙЛА** з Родиною
і дві Сестри в Україні

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Наспіла сумна вістка з України,
що в черні 1978 року, помер в Бережанах,
на 73-му році життя,
наш Дорогий
СТРИСНИЙ БРАТ, ШВАГЕР І ВУЙКО

бл. п.

Д-р ЛОНГІН МІГОЦЬКИЙ

лікар в Бережанах.

В глибокому смутку:

НЕОНІЛА ТЕРШАКОВЕЦЬ
з чоловіком **ІВАНОМ** і Родиною
ЗЕНОВІЯ БАРАН з чоловіком
д-ром **ОСТАПОМ** і Родиною
ЛІДІЯ ЯКИМІВ з чоловіком
д-ром **АДАМОМ** і Родиною
д-р **МАРКІАН МІГОЦЬКИЙ**
з дружиною **ЯНКОЮ** і Родиною

В глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих,
що в середу, 19-го липня 1978 р., ненадіждо, упокоїлась в Бозі, на 58 році життя,
наша Найдорожча **ДРУЖИНА, МАМА І БАБУНЯ**

бл. п.

АННА ПАЛЮХ
з дому **МАЛСЬКА**

ПАНАХИДИ будуть відправлені в четвер і п'ятницю, 20 і 21-го липня 1978 р., о год.
7:30 веч. в похоронному заведенні Walsh and La Bella, 87-13 87th Street, Woodhaven, N.Y.
ПОХОРОН в суботу, 22-го липня 1978 р., о год. 9-й ранку з того ж похоронного за-
ведення до церкви Покров Божої Матері в Озон Парку, Н. Й., а після на цвинтар
св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й.

Горем прибиті:

чоловік — **МИКОЛА**
донька — **ОЛІА** з чоловіком **ЯРОСЛАВОМ**
СТАВНИЧИМ
донька — **ОРИСА** з чоловіком **ВАСИЛЕМ ФІШЕРОМ**
син — **ІГОР** з дружиною **ЗІРКОЮ**
внуки:
МИХАСЬ СТАВНИЧИЙ
ДАРІЄН ФІШЕР
Ближча і дальша Родина в Україні

У СВИТЛІ ПАМ'ЯТЬ

Вшановуючи світлу пам'ять померлих дорогих осіб, на
українські студії в Гарвардському університеті
пожертували:

Ольга Червильська — 1,000 дол., в пам'ять найдорож-
чого сина бл. п. Андрія Афанас.
Катерина і Андрій Бук — 310 дол., в пам'ять і річницю
смерті батьків Катерини і Андрія Бук.

Роман Кухта — 250 дол., в пам'ять бл. п. Марії
Яремак.

Василь Лагошнік — 100 дол., Степанія і Василь
Сікора — 10 дол., в пам'ять бл. п. Андрія Побивайла.

Іванна і Михайло Яремак — 100 дол., в пам'ять бл. п.
Степана Ленківського і бл. п. Євгена Лозинського.

Анастасія Озмико — 100 дол., в пам'ять бл. п. мужа
Михайла.

Д-р Євген і Неоніла Стецькія — 100 дол., замість квітків
на могилу бл. п. д-ра Романа Фільваркова.

Д-р Надія і д-р Юрій В. Сороківські — 100 дол., замість
квітків на сіджу могилу приятеля св. п. д-ра Романа
Фільваркова.

Володимир Карпович — 100 дол., в пам'ять друга сл.
п. тенора-солов'я Дениса Русака.

Володимир Карпович — 100 дол., в пам'ять сл. п. д-ра
Франца Сидкейовського, члена Братства Українського
Академічного Козацтва „Запорожжя“, Чернівець та першого
голови спорт. тов. „Добуш“, Чернівці.

Орест і Марія Гладкі, Нестор Когутяк — 50 дол., в
пам'ять приятеля бл. п. д-ра Володимира Іванука.

Ірена і Мирослав Колтонович — 50 дол., замість квітків
на могилу сл. п. адв. Олександра Платоновича Семененка.

Стефа і Роман Цегельські — 40 дол., замість квітків на
могілу бл. п. Олени Карпак та бл. п. Слави Колодій.

Ірина і Юрій Прокопшин — 25 дол., замість квітків на
могілу д-ра Романа Фільваркова.

Євген Бровар — 25 дол., замість квітків на могилу бл. п.
Володимира Станька.

Володимир Михайла — 20 дол., в пам'ять трагічно
загиблого юнака бл. п. Ореста Кулиняка.

Мирон Маланюк — 20 дол., в пам'ять родичів сл. п.
Григорія і Анни Маланюк.

Емілія і Григорій Савтківські — 20 дол., замість квітків
на могилу бл. п. д-ра Миколи Ортинського.

Дякуючи жертводавцям за пожертви, линемо до Господа
Бога з молитовним проханням, щоб дарив Померлих
вічним спокоєм і радістю.

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА ФКУ

Вільне Козацтво — Паланка св. Покрови, Ірвінгтон, Н. Дж.
з жалем повідомляє, що в суботу, 15-го липня 1978 року,
в поплудневих годинах, відійшов у Вічність,
Отаман Паланки на ЗСА, Схід, кол. старшина Дмитрій

бл. п.

БОГДАН ДАЦКІВСЬКИЙ

проживши 60 років.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в суботу, 22-го липня 1978 р., о год.
9:30 ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Івана Хрестителя в Ньюарку,
Н. Дж., а після на цвинтар св. Андрія в Банді Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті Дружині, Синам та Родині, складалася найщиріші співчуття.

Управа і Члени Паланки св. Покрови

Рада Директорів
Українського Народного Дому в Ірвінгтоні, Н. Дж.

ділиться з Громадянством сумною вісткою,
що 15-го липня 1978 року, помер

бл. п.

БОГДАН ДАЦКІВСЬКИЙ

член Екзекутивної УНДому і багатьох українських організацій.

ПАНАХИДА в п'ятницю, 21-го липня 1978 р., о год. 8-й веч. в похоронному за-
веденні Литаниа в Ірвінгтоні, Н. Дж.

ПОХОРОН в суботу, 22-го липня 1978 р. на українському цвинтарі в С. Банді
Бруку, Н. Дж.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Опечалені Дружині, Дітям і Родині складаємо наші найщиріші співчуття.

IT'S FUN...

(Закінчення на ст. 2-й)

ЗСА і Канаді та на українську пресу (м. і. пишуть мене, чому я говорю, що тут українська преса є без цензури, коли, наприклад, що саму подію в двох часописах різних українських середовищ представляють зовсім протилежно? Чи це не є „своя“ цензура?).

Вкінці усе це сказане, пережите, у цих молодих людей повертається до засадничого питання, яке так часто чути від своїх друзів не-українців і яке не раз ставлять самі собі: „Пошто це ціле зусилля вдержати українську ідентичність? Пошто усі ці катедри, курси, організації?“ Зі стислим серцем мовчу та жду на їхню відповідь на ці питання. І коли Оксана каже: „Моя відповідь проста — я б інакше не могла жити!“ — мені стає легше на душі.

З точними відзнаками пані Ульянової в руках мандрую ранком від класу до класу, прислуховуючись до викладів. В історії проф. Франк Сисин заступає саме д-р З. Когута, і я з цікавістю слухаю його аналіз подій на переломі XIX і XX сторіччя на українських землях. Як це дивно — те, що для нього, молодого науковця, та його слухачів — історія для вивчення, — це просто для нас життя, яке не наше, то наших батьків! Не менш дивно враження бути на лекції української мови. І тут для нас самозрозумілі поняття як вислови, є предметом студії та викладів. Може вперше відчуваю, яка важка до вивчення українська мова, коли слухаю пояснені проф. А. Гумешко про численні граматичні відмінки та різниці у вимові. А, напевно, вперше слухаю у класі проф. Б. Струмінського статті із останньої „Свободи“ як тексту диктату.

У літературі маю вимову щастя не лише чути знаменитого викладача проф. О. Роніна, але ще і лекцію саме про Максима Рильського. Шкода, що на цьому викладі не більше як п'ятнадцять слухачів...

Взагалі, може я потрапила на злий день, а може трохи інакше розумію що літню школу, як її наймолодші студенти — але вражає мене на усіх курсах відносно мале число учасників. Навіть додаючи їхню кількість так „на око“, бачу, що загальна кількість далеко не 174. При тому, деякі обличчя ті самі на всіх трьох курсах (звичайно, із групи старших віком). Це ті, які хочуть якнайбільше скористати й слухають не лише обов'язковий для іспиту предмет, але також інші. Либонь, для цієї групи, себто студентів чи абсолювентів коледжів, ці курси найбільше

відповідають та найбільше користуються. Випускники середніх шкіл, які тут в більшості з волі батьків — це немов гурма пташат, що їх вперше випустили вільно літати. Вони ще не знають правил та звичаїв університетського життя, де кожний сам відповідає за себе і за свої студії, без тиску батьків чи учителів. А свобода, літо та краса оточення такі приманливі, що наука у замкнених кімнатах не дуже то притягає.

Підсумовуючи свої спостереження, ділюся ними із пані Ульяною і п. Тарнавським у прощальній розмові. Показується, що наші погляди подібні й саме після досвіду двох останніх років організатори думають приймати на курси в майбутньому щойно після принайменше одного року студії на університеті та обіцяють собі не піддаватися ніяк тиску батьків і не робити вимік. На жаль, батьки хочуть бачити своїх дітей на курсах українистики вже у середньошкільному віці, не зважаючи на справу, як це — та типова українська неточність при згодошенні — утруднює працю адміністраторів та професорів.

Справді, подивляюся відданість із цим нелегким завданням, як це раз мандрую від класу до класу, щоб зібрати ще потрібні інформації. Довідаюся, що історію, як головний предмет, взяло 59 студентів, початкову мову 50, середню — 45, а літературу 20. Найбільша чисельна група з Нью-Йорку — 40, а далі є з усіх майже стейтів ЗСА, 11 є з Канади та один з Англії.

„А не забудьте подати, що маємо 13 не-українців, у тому 2 чорних: один з Етіопії, а другий тутешній, який спеціалізується у слов'янських мовах. Чи знаєте, що на першу вечірку він прийшов з написом „It's fun to be Ukrainian!“ — розказує нам накінець пан Тарнавський.

...

Цей вислів, який тепер частенько бачимо на сорочках, чи на спеціальних гудзиках, у молодих людей, раз-у-раз вертається у думках, коли дивлюсь на гурти студентів, що лінійно розложилися у затишку розлогих дерев Гарварду.

Виступають його, мені також здається, рейки поїзду у поворотній дорозі до Нью-Йорку. Та, як завжди, у мене насувається на закінчення питань, на яке не маю відповіді: „Чи справді це має бути тільки „фан“ бути молодим українцем?“

Вечір української сучасної музики

Останнім часом на терені Ірвінгтон, Н. Дж., відбулися два виняткові імпреси, влаштовані місцевим відділом Українського Музичного Інституту Америки. Першою був у травні „Вечір присвячений пам'яті Лева Ревуцького“ — в річницю смерті композитора, а в червні ми прослухали концерт української сучасної фортепіанової музики.

Про Лева Ревуцького, ім'я якого вже давно відоме поза межами України та про нашу сучасну класичну музику ледве чи ближче відомо нашому громадянству. Брак відповідної докладаючої музичної літератури, що висвітлювала б життя і творчість наших композиторів та була б загальною мовою до набагато, дає себе відчувати. Тому то ініціаторка й організаторка цих двох імпрес — Галина Клим приготувала і відчитала ґрунтовно опрацьований реферат про Лева Ревуцького та пояснювала його виконувани на концерті твори, а для „Вечора української сучасної музики“ постаралася про п'ятнадцятьох машинистів, що інформували про життя і творчість 30 вибраних наших композиторів, твори яких виконувалися на концерті. Отож ці дві музичні імпреси були рідкісними не тільки своєю суттю українською тематикою, а й інформативно-виховним характером. Концерт, присвячений пам'яті Ревуцького, відзначався ще й тим, що крім фортепіанових сольових творів композиторів, що їх виконували студенти музики класу Г. Клим, вперше вжито звукозаписів для ілюстрації фортепіанового концерту і поєми-кантати „Хустина“ в супроводі симфонічної оркестри. За ці п'ятнадцять з України і знаменити апаратури треба бути вдячним мистрові Романові Савицькому, ентузіастові збирання цінностей української музики.

Але дивно, навіть такі концерти української класичної музики, що були так би мовити, більше „розумілими“ для пересічного слухача, не притягли сподіваної кількості бодя нашої інтелігенції. Як довідаємося, „Вечір української сучасної музики“ мав також на меті вшанування в числі вибраних композиторів пам'яті тих, що були і є педагогами Українського Музичного Інституту та відзначення його 25-ти річчя діяльності. І от тут прикро несподіванкою була повна відсутність та байдужість наших музик, бо ніхто з них не спромігся написати бодай кілька слів заохоти для виконавців, щоб вони і в майбутньому плекали та популяризували українську музику. А як контраст, згадується незабутня хвилина концерту Лева Ревуцького, коли до студентів-виконавців його творів промовив надзвичайно тепло племінний композитор, проф. Валерій Ревуцький, який надіслав свої слова звукозаписною стрічкою з далекого Ванкувера в Канаді.

Відрядно, що „Вечір української сучасної музики“ знайшов моральну підтримку в привітних на ньому наших священиків — о. Івана Наконечного, пароха української православної церкви св. Вознесіння в Мейплвуді. Н. Дж. та о. Дмитра Библіва — з української католицької церкви св. І. Христителя в Нью-Йорку. А присутність духовних провідників і то різних віросповідань — надзвичайно важлива на таких культурних імпресах, зокрема на тих, де наша наліжна молодість проявляє щонайбільше зусиль, праці і доброї волі.

Музика — це найідеальніше і найабстрактніше із усіх родів мистецтва, що своєю універсальною мовою поєднує всі народи світу в одну рідню. Музична мова не знає расовості, поділу на окремі нації, не визнає релігійних різниць, політичних та партійних переконань, не турбується мовними діалектами, не потребує ні об'єктів, ні моделей. Вона впливає звуками душі однієї людини, щоб влізти в душу іншої та поєднати серця й найідеальніше почуття.

А ми, українці, чи не найкраще об'єднуємося в нашій українській музиці зокрема. Знають накінець неперехідні кордони, немає більше східняків, західняків та „карпаторосів“, а є одна віра у Великого Бога без подвійних святкувань Його Світлого Народження і Воскресіння. Наша мова, саме тут, на еміграції найістотніше, без уваги на групові переконання своїх батьків, старих і нових іммігрантів, об'єднується в музичний колектив і складає працю для піднесення української культури.

Хоч я батько абсолювентки УМІ, проте не йшов на ці дві імпреси з повинності, а так із зацікавлення, кого і що ми маємо в нашій сучасній вартісній музиці. На мою думку, „Вечір української сучасної музики“ був для нас рідкісним на цьому терені, найбільше природним соборницьким святом, бо на ньому говорили найкращі композитори Східної і Західної України, а їхня мова передавалася руками і почуттями дітей нашої еміграції, які не бачили України.

Коли ж оцінювати цю мову з музичного погляду, то, завдяки музичній праці виконавців і їх учительки, радісно відчувалося, що ми в музичній мистецтві не спізнані, а навпаки, сьогодні творимо, як і всі найбільше культурні народи. Адже у виконуваних творах концертного репертуару були виразні риси світових музичних стилів: національно-романтичного, неоромантичного, імпресіоністичного чи сучасного, модерного. Українські сучасні композитори, свідомі свого завдання, пишуть високомистецькою і виразно професійною мовою, а зміст їхніх творів — це в основному українська тематика, поєднана з глибоким виразом нашої духовності.

На підставі цих більших творів, можна б деяких наших композиторів зарахувати до тих, які пишуть ще традиційним стилем попелерної Лисенківської доби: Довженко, Дремлюга, Жук. Риси неоромантичного стилю були помітні в творах: Кос-Анатольського, Косенка, Людкевича, Нижанківського, Ревуцького, Рудницького; позначки імпресіонізму виявили „Прелюд“ Барвінського і „У Великодню ніч“ Фоменка; сучасна музична мова прозвучала в двох „Прелюдах“ Лятошинського, в „Токатті“ Шамо та у „Вальсі“ Сирятського; надзвичайно приємно звучали твори педагогічної літератури композиторів: Берковича, Вериківського, Кирейка, Козичького, Любарського та Штогаренка. Особливо цікаво було слухати твори двох наших композиторів — киянок Юдіфи Рожавської і лівів'янки Богдани Філіц. Це рідкісне явище в музиці взагалі. Вдячним треба б бути композиторам-педагогам УМІ: Володимирів Грудиню, Зіновієву Лисові, Іванові Недільському, Іванові Павликовому, Романові Савицькому, Ігореві Соєвському та Миколі Фоменкові за дуже придатні твори для молоді.

Програму концерту з успіхом виконували: Тана Бабенко, Євген Вовк, Надія Гнат, Рута Гопалюк, Аполон Григорівський, Лариса Гусак, Ія Давид, Наталя Закаляк, Люба Олійник, Оксана Олійник, Ульяна Пінковська та Христина Терлецька. Їх подиву гідна праця і вит-

ЗБІРНИК НА ПОШАНУ...

(Закінчення зі стор. 2-й)

замість штучного „канадський“, 3п, 3 (Канадські провінції заступлені Альбертою, Саскачеваном, „Саскачеванка“, Юконом, „юконський могутній холод“, Аляскою, „Алясканською корою“) тощо, (стор. 90).

У цій статті „Неологізми Яра Славутича“ Богдан Чопик нарахував 86 новотворів. Він теж указує на вживання архаїзмів: Треба підкреслити, що лексичний внесок Яра Славутича в українську мову не обмежується його власними новотворами. Він закріплював своєю книжкою Гомін віків (1946) багато рідкісних, призабутих слів, зв'язаних з історичними подіями, з давнинною тощо. Напр., „гридень“ (княжий вояк), „гридниця“ (щось ніби казарма), „румак“ (кінь, з арабською „армаком“) та інші, (стор. 88).

Інші дві статті — „Славутичева мова“ Д. Кислиці та „Місцеві назви в поезії Яра Славутича“ А. Власенко-Бойцу — присвячені в цілому добрій мові та поетичним засобам поета.

Як уже сказано вище збірник вміщує 82 рецензії на різні збірки Яра Славутича, на книжку Співає колос (1945) — дві рецензії; на Гомін віків (1946) — 5; Донька без імені (1952) — 4; Оаза (1960) — 8; Масстат (1962) — 6; Трофеї (1963) — 8; Завойовники прерій (1968—1974) — 18; Мудрої мандрів (1972) — 11; The Muse in Prison — що видана англійською мовою, англійські рецензії — 5; англійська Оаза (1959) має англійські рецензії — 6; одна рецензія на німецьку збірку Дзеркало й оаза (1949) та дві на французьку збірку Жар-птиця (1976).

Третя й остання частина не менше цікава, особливо статті поета, які вносять багато нового до історії роду поета Жуків і Жученків, що походили із села Жуків на Покутті. Цікава теж стаття Романа Вереса, 3 бібліографічної діяльності Яра Славутича; інші статті — це газетні звіти з літературних вечорів поета та з його першого, 50-річного ювілею в 1963 р.

Книжку видав Ювілейний комітет у складі: Михайло Хом'я (голова НТШ на Західно Канаду), Володимир Жила, Богдан Мазепа, Дан Мур, Дмитро Нитченко, Богдан Славутич, Дан Б. Чопик. Авторів герб виконав мистець Михайло Дмитренко. В книжці знайде читач 20 світлин з різних періодів життя поета.

Мова збірки добра. Трапляються дрібні помилки, перед усім у бібліографіях різних авторів та в транслітерації прізвищ. Книжка чепурна, в твердій блакитній політійній оправі.

В Африці вже згинуло біля 1,500 кубинських вояків

Вашінгтон. — Розвідки чинники ЗСА повідомляють, що на підставі інформації, одержаних з різних достовірних джерел, протягом останніх 4-ох років в Африці згинуло в боях біля 1,500 кубинських вояків, з того 1,000 в Анголі і 500 в Етіопії. Крім того припускають, що між 3,000 і 4,000 кубинців поранено. Це високі втрати, коли взяти до уваги, що регулярна армія Куби нарахує 160,000 вояків.

Розвідки агенції не знають, чи в Заїрі теж згинули були поранені кубинські вояки, бо покищо нема точ-

них доказів, що кубинці переходили заїрсько-ангольський кордон під час недавнього нападу катангських партизанів на південну заїрську провінцію Шаба. Колишню Катангу, хоча існують докази, що кубинці вишкочили катангців і постачали їм союзовську зброю.

Китайські верховоди обвинувачують Тайван в зломіренних акціях

Пекін. — Ройтер інформує, що верховоди Китайської Народної Республіки „Обвинувачували президента Тайвану (Національний Китай) Чіанг Чін-гуо в зломіренних акціях, метою яких є перешкодити відновленню приязних зв'язків з урядом З'єднаних Стейтів Америки і доведення до відкритого зудару з Союзом. У статті, надрукованій в офіційному органі китайської Комуністичної партії „Женьмін Жибао“ і переданій раніше офіційним китайським пресовим агентством „Сінгуа“, говориться, що Чіанг, який є сином покійного Чан Кай-шека, йде слідами свого батька і „служить закор-

донним інтересам“. Стаття зокрема підкреслює „старання“ Чіанга не допустити до встановлення нормальних дипломатичних зв'язків з урядом ЗСА. Згадуючи Союзський Союз, китайські верховоди не без занепокоєння згадують тайванські „зв'язки“ з росіянами, над якими, мовлять, ломлять собі голови західні дипломати.

УВАН ПІД ЧАС ВАКАЦІЙ

Нью-Йорк (УВАН). — З 15-го липня і до 4-го вересня 1978 року секретаріат Української Вільної Академії у ЗСА працює від понеділка до п'ятниці від год. 12-ої дня до 6-ої години вечора. Бібліотека й Архів Академії відкриті у вівторок, середу і четвер кожного тижня від год. 12-ої дня і до 4-ої год. по полудні. Для успішного пошуку справ бажано, щоб зацікавлені особи завчасно подали до Бібліотеки чи Архіву Академії заяву про свої потреби.

Чортківська Округа

Історично-мемуарний збірник. Повісті: Чортків, Копичинці, Ворзів, Заліщики. Книжка у твердій темно-синій обгорці і золотими буквами, роботи мистця ЯКОВА ГНІЗДОВСЬКОГО. 926 сторінок. Ціна 25.00 дол. і \$1 пересил.

СВОБОДА

30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07303

THE UKRAINE, 1917-1921: A STUDY IN REVOLUTION

Edited by TARAS HUNCZAK with the assistance of JOHN T. von der HEIDE
Cambridge, Mass.: Harvard Ukrainian Research Institute 1977
424 pages — hard bound. Price \$15.00
Postage and handling one dollar. New Jersey residents add 5% sales tax.

"СВОБОДА" BOOKSTORE

30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АННА К. ПУДЛИК, членка УНС Відділу 289 Т-ва І. Тараса Шевченка в Рочестері, Н. Дж., померла 22 травня 1978 р. на 85 р. життя. Нар. 1 травня 1893 р. Членкою УНС стала 31 січня 1927 р. Залишила у спадку дочку Марію Велле, і сина Йосифа. Похорон відбувся 24 травня 1978 р. на цвинтарі св. Розе в Манчестері, Н. Дж.

Вічна Ія Пам'ять! секретар

МАТЕРІНА ЛУПІНСЬКА, членка УНС Відділу 182 Т-ва Українська Січ в Кліфтоні, Н. Дж., померла 16 червня 1977 р. на 79 р. життя. Нар. 1896 р. в Україні, а членкою УНС стала 1834 р. Залишила у спадку дочку Катерину і знох сина — Миколу й Івана. Похорон відбувся 20-го червня 1977 р. на цвинтарі Іст Ріджові в Кліфтоні, Н. Дж.

Вічна Ія Пам'ять! Г. Клімченко, секр.

НАСТЯ РАТ, членка УНС Відділу 202 Б-ва св. Марії в Обурі, Н. Дж., померла 21 січня 1978 р. на 87 р. життя. Нар. 20 жовтня 1890 р. в Україні; членкою УНС стала 30 листопада 1895 р. Залишила у спадку дочку: Марію Гріт, Анну Марію і сина Петра. Похорон відбувся 24 січня на цвинтарі св. Носифа в Обурі, Н. Дж.

Вічна Ія Пам'ять! Гелен С. Місслер, секр.

АННА ПЛАКОН, членка УНС Відділу 348 св. Анни в Рочестері, померла 21 листопада 1977 р. на 61 р. життя. Нар. 10 квітня 1916 р. і стала членкою УНС у 1950 р. У спадку залишила чоловіка Івана, дочку Марію Терезу і сина Івана і онуків: Похорон відбувся 25 листопада 1977 р. на цвинтарі Ріверсайд в Рочестері, Н. Дж.

Вічна Ія Пам'ять! Мері Своріда, секр.

ВОЛОДИМИР СТАНЬКО, член УНС Відділу 307 Т-ва Ім. мист. А. Шенгіцького в Востоні, помер 24-го травня 1978 р. на 76 р. життя. Нар. 1902 р. в Яворові. Членом УНС став 1902 р. Залишив у спадку дружину Дарію, сина Юрія з дружиною Христіною і онуків — Александро і Анну. Похорон відбувся 27-го травня 1978 р. на цвинтарі Котелік Семетери в Фремонті, Міннесота.

Вічна Ному Пам'ять! Дмитро Галаник, секр.

ВІСНОВІТ МАЛІНОВСЬКИЙ, член УНС Відділу 372 Т-ва Ім. Івана Франка в Плейфільді, помер 13 березня 1978 р. на 76 р. життя. Нар. 25 грудня 1903 р.; членом УНС став 31 грудня 1952 р. Залишив дві сестри в Україні. Любів і підтримував церковні і громадські життя. Похорон відбувся 17 березня 1978 р. на Українському Цвинтарі св. Андрія у Ванді Врукі, Н. Дж.

Вічна Ному Пам'ять! Н. Ярема, секр.

АННА ОЛАШ, членка УНС Відділу 147 Б-ва св. Михайла в Алленштайні, Па., померла 12 березня 1978 р. на 81 р. життя. Нар. 1895 р. в Галичині, Україна; членкою УНС стала в 1924 р. Залишила у спадку сина Михайла і доньку Стефанію Сікорську. Похорон відбувся 18 березня 1978 р. на українському православному цвинтарі св. Марії у Вайтголі, Па.

Вічна Ія Пам'ять! Іван Гуцалюк, секр.

АНАСТАЗІЯ НИКОРАЧ, членка УНС Відділу 150 Т-ва Ім. Михайла Грушевського в Піттсфілді, Масс., померла 30 березня 1978 р. на 80 р. життя. Нар. 1898 р. в Устї Б. Членкою УНС стала у 1941 р. Залишила у спадку мужа Астафії, 4-ох синів і 3 дочок. Похорон відбувся 1 квітня 1978 р. на цвинтарі св. Йосафата в Піттсфілді.

Вічна Ія Пам'ять! Волтер Ф. Гуска, секр.

ІВАН ТЕСАЧ, член УНС Відділу 14 Т-ва Чорноморська Січ в Нью-Йорку, Н. Дж., помер 18 травня 1978 р. на 64 році життя. Нар. 18 січня 1915 р. в Італії. Н. Дж. став членом УНС у 1960 р. Залишив у спадку батька, сестру і сина. Похорон відбувся 22 травня на цвинтарі Голланд Меморіал Парк, в Юніоні, Н. Дж.

Вічна Ному Пам'ять! М. П. Отрок, секр.

Микола Понеділок Рятуйте мою душу ПОВІСТЬ Обкладинка та ілюстрації ЕДВАРДА КОЗАКА-ЕКО. Сторінок 503 — Ціна 8.00 дол. СВОБОДА 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07303

Мешканці стейту Нью-Джерсі зобов'язані 5% стейтового податку.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

REAL ESTATE

ФЛОРИДА

АПОКА-ОРЛАНДО

В українському будинку селі на продаж

ПЛОЩІ І ХАТИ

50 x 110 від 5,000.00 дол.

Хата з площею, 2 спальні від 17,000. дол.; 3 спальні від 19,000. дол.

85 x 120 стін від 6,500.00 дол.

Хата з площею, 3 спальні, гараж на 2 авта від 33,000.00 дол.

До всіх площ заведена: вода, каналізація, електрика, телефон і проведені асфальтові дороги.

Купно за готівку або сплати SUNNYLAND REALTY

Stephen Kowalchuk, Realtor

855 N. Park Avenue

Apopka, Florida 32703

(805) 886-3060

A. E. SMAL & Co.

REAL ESTATE & INSURANCE

1733 Springfield Avenue

Maplewood, N.J. 07040

(201) 761-7500

Приймає всі роди забезпечення, зокрема: на особові і вантажні авта та мотоцикли; від вогню, від відповідальності і бонди; на життя і акцидентів поліс.

Продає і приймає на продаж нерухомості в Мейплвуді, Ірвінгтоні та всіх доколичних місцевостях.

9-кім. дім, коло Союзівки — \$33,000.00.

6-кім. дім, три акри землі — \$50,000.00.

70 акрів землі, серед стейтового лісу, гірський потік, асфальтова дорога, за акер \$750.00.

19 акрів землі, коло Союзівки — \$18,000.00.

STEPHAN OLEKSIW

Licensed Real Estate Broker

Rock Haven Rd., P.O. Box 348

Kerhonkson, N.Y. 12446

Tel. Kerhonkson (914) 626-7692

На продаж в Кліфтоні, Н. Дж. дуже гарний 1-РОД. ДІМ

10 кімнат, в доб. ділянці, особний гараж на 2 авта, з 4 кім. на горі, локатор платить рент \$3,000 річно, опрігання, газ і світло.

Тел. (201) 546-0706

ELLENVILLE

IN THE CATSKILLS

2 family house, one mile from village. Facing Creek. Beamed ceiling, fieldstone fireplace. Garage. Chickencoop. Flowering spring. 1/4 acre. Owner: (914) 647-8968.

Open house: weekends and by appointment. Asking \$34,900.

ДО ВІНАЙМУ

АПАРТАМЕНТ

3 спальні, вітальня, їдальня, можна дістати місце на схов., з можливостями на свою машину до прання. Рент \$340.00 з гаражем або без, за більшими інформаціями телефон.

(201) 371-7478

Maplewood Area.

FUNERAL DIRECTORS